

**Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev
(neuradno prečiščeno besedilo, objavljeno na spletni strani Ministrstva za delo, družino
in socialne zadeve)**

Izvleček iz pravilnika

»7.a člen

Posebno obliko institucionalnega varstva v drugi organizirani obliki iz prvega odstavka 16. člena zakona o socialnem varstvu predstavljata oskrba in nega v oskrbovanih stanovanjih (v nadaljnjem besedilu: institucionalno varstvo v oskrbovanih stanovanjih) ter oskrba in nega v oskrbnih domovih (v nadaljnjem besedilu: institucionalno varstvo v oskrbnih domovih).

a) Opis storitve

1. Institucionalno varstvo v oskrbovanih stanovanjih obsega:

- osnovno in socialno oskrbo v oskrbovanih stanovanjih;
- zdravstveno varstvo in zdravstveno nego po predpisih o zdravstvenem varstvu.

Storitev se izvaja v funkcionalno povezanih in potrebam starejših ljudi prilagojenih stanovanjih.

Osnovna oskrba v oskrbovanem stanovanju obsega:

- pomoč pri bivanju, kamor sodijo: osnovno čiščenje vseh ali posameznih prostorov stanovanja z odnašanjem smeti in postiljanje;
- organizirano prehrano, kamor sodijo: prinašanje pripravljenih obrokov ali priprava hrane v stanovanju in pomivanje uporabljene posode;
- pomoč pri pranju, sušenju in likanju perila kamor sodijo: prinašanje in odnašanje čistega in umazanega perila ter pranje, sušenje in likanje posteljnega in/ali osebne perila.

Socialna oskrba v oskrbovanem stanovanju obsega:

- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene in izvajanju dnevnih opravil, kamor sodijo: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- varstvo in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca.

Poleg osnovne in socialne oskrbe mora biti upravičencem zagotovljena tudi možnost uporabe celodnevne, nujne pomoči preko klicnih naprav za pomoč na daljavo, ki jih zagotovi izvajalec storitve sam ali v ta namen sklene pogodbo z drugim izvajalcem, ki v okviru svoje redne dejavnosti opravlja naloge neprekinjene nujne pomoči (npr. zdravstveni zavod, regijski center za pomoč na domu).

Obseg in vrsta oskrbe se prilagodi potrebam in željam posameznega upravičenca.

Izvajalec storitve institucionalnega varstva v oskrbovanih stanovanjih, je dolžan zagotoviti izvajanje zdravstvenega varstva in zdravstvene nege s sklenitvijo pogodbe z izvajalcem z ustreznimi listinami za izvajanje te dejavnosti, razen v primeru, ko jo v skladu z veljavnimi predpisi lahko izvaja sam.

2. Institucionalno varstvo v oskrbnih domovih obsega:

- osnovno in socialno oskrbo;
- zdravstveno oskrbo in zdravstveno nego po predpisih o zdravstvenem varstvu.

Storitev se izvaja v manjših, potrebam starejših ljudi prilagojenih objektih, ki omogočajo organiziranje v obsegu ene bivalne enote.

Osnovna oskrba v oskrbnem domu obsega:

- bivanje v opremljenih, ogrevanih in vzdrževanih eno- ali dvoposteljnih sobah, z

zagotovljenimi sanitarnimi prostori, prostori za osebno higieno in skupnimi prostori;

- organizirano prehrano, kamor sodijo najmanj trije glavni obroki hrane dnevno, ki so primerni uporabnikovi starosti in zdravstvenemu stanju;
- vzdrževanje in čiščenje prostorov, pranje in menjava posteljnega perila, pranje, likanje, šivanje, čiščenje osebne obleke in obutve.

Socialna oskrba v oskrbnem domu obsega:

- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene in pri dnevni opravi, kamor sodijo: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, ter vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- varstvo in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca, pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, pri vstajanju, oblačenju, premikanju, hoji, komunikaciji, orientaciji;
- organiziranje prevozov, ki niso zdravstveno indicirani ter druge potrebne storitve.

Izvajalec storitve institucionalnega varstva v oskrbnem domu je dolžan zagotoviti izvajanje zdravstvenega varstva in zdravstvene nege s sklenitvijo pogodbe z izvajalcem z ustreznimi listinami za izvajanje te dejavnosti, razen v primerih, ko jo v skladu z veljavnimi predpisi lahko izvaja sam.

b) Upravičenci

Upravičenci do institucionalnega varstva v oskrbovanih stanovanjih in oskrbnih domovih so osebe, ki:

- so stare nad 65 let,
- niso zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, v celoti sposobne za samostojno življenje brez pomoči druge osebe,
- so sicer mlajše od 65 let, vendar zaradi psihofizičnih lastnosti niso v celoti sposobne za samostojno življenje brez pomoči druge osebe,
- jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z redno organizirano pomočjo drugega in z zagotovljenim zdravstvenim varstvom ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in samostojnost v bivalnem okolju tako, da jim ni potrebno popolno institucionalno varstvo v zavodu.

Mnenje o izpolnjevanju pogojev iz druge, tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka podata pristojni center za socialno delo in osebni zdravnik upravičenca.

c) Postopek

Storitev se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika.

Storitev vsebuje dva dela.

Prvi del predstavlja pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve ter izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem in upravičencem.

Drugi del zajema neposredno izvajanje storitve.

d) Trajanje in obseg

Neposredno izvajanje osnovne in socialne oskrbe v oskrbovanem stanovanju in oskrbnih domovih se določi z dogovorom med upravičencem in izvajalcem, obseg se lahko poveča ali zmanjša glede na potrebe, želje in zmožnosti upravičenca.

Storitev iz točke a) tega člena mora biti uporabnikom dostopna 7 dni v tednu. Izvajalec institucionalnega varstva v oskrbnih domovih lahko zagotavlja izvajanje storitve 24 ur na dan s stalno prisotnostjo svojih delavcev ali z njihovo 24-urno dosegljivostjo.

Izvajanje osnovne in socialne oskrbe v oskrbovanem stanovanju in v oskrbnem domu traja, dokler obstaja potreba in dokler jo upravičenec želi prejemati.

e) Metode dela

Podlaga za izvajanje storitve je oblikovanje dogovora o izvajanju storitve. Storitve se izvaja individualno in skupinsko, pri tem se upoštevajo strokovna načela individualizacije, celovitosti obravnave, aktivnosti in avtonomije upravičenca ter možnosti izbire.

f) Izvajalci storitve

Storitve osnovne in socialne oskrbe v oskrbovanem stanovanju in oskrbnih domovih izvajajo strokovni delavci, strokovni sodelavci ter drugi delavci.

Vodenje storitve ter postopke v zvezi s pripravo dogovora o opravljanju storitve, uvodno srečanje med upravičencem in izvajalcem storitve ter koordinacijo neposrednih izvajalcev, vodi strokovni delavec iz 69. člena zakona o socialnem varstvu ali strokovni sodelavec iz 70. člena zakona o socialnem varstvu z najmanj 4 letno srednješolsko izobrazbo.

Socialno oskrbo upravičenca izvajajo strokovni sodelavci iz 70. člena zakona o socialnem varstvu, ki so končali srednjo poklicno ali srednjo strokovno šolo, ki izobražuje za socialno oskrbo ali zdravstveno nego (socialne oskrbovalke, negovalke).

Osnovno oskrbo izvajajo tudi drugi delavci z najmanj osnovnošolsko izobrazbo in z opravljenim dodatnim usposabljanjem za socialno oskrbo po verificiranem programu za področje socialnega varstva ter delavci s srednjo poklicno šolo ustrezne smeri (kuharica, gospodinja kmetovalka, gospodinja oskrbovalka, pomočnica kuharice ipd.).

g) Supervizija in izobraževanje

Sestavni del storitve so tudi supervizijski posveti za izvajalce socialne oskrbe ter strokovno izpopolnjevanje v obsegu, kot ga določa panožna kolektivna pogodba za posamezno skupino izvajalcev.

h) Dokumentacija

Osnovna dokumentacija izvajalca obsega evidence o osebnih podatkih upravičencev, vzpostavljene in vodene v skladu z navodili iz 115. člena zakona o socialnem varstvu, evidence dogovorov o trajanju, vrsti in načinu zagotavljanja storitve, evidenco opravljenih storitev ter podatke o plačilih ali oprostitvah plačil za storitve.

i) Kadrovske normativne storitve

Institucionalno varstvo v oskrbovanih stanovanjih izvajajo:

- en vodja storitve na vsakih 60 upravičencev,
- en izvajalec osnovne in socialne oskrbe za 6 upravičencev.

Institucionalno varstvo v oskrbnih domovih izvajajo:

- en vodja storitve na vsakih 60 upravičencev,
- en izvajalec socialne oskrbe na vsakih 6 upravičencev,
- en izvajalec osnovne oskrbe na vsakih 10 upravičencev.«